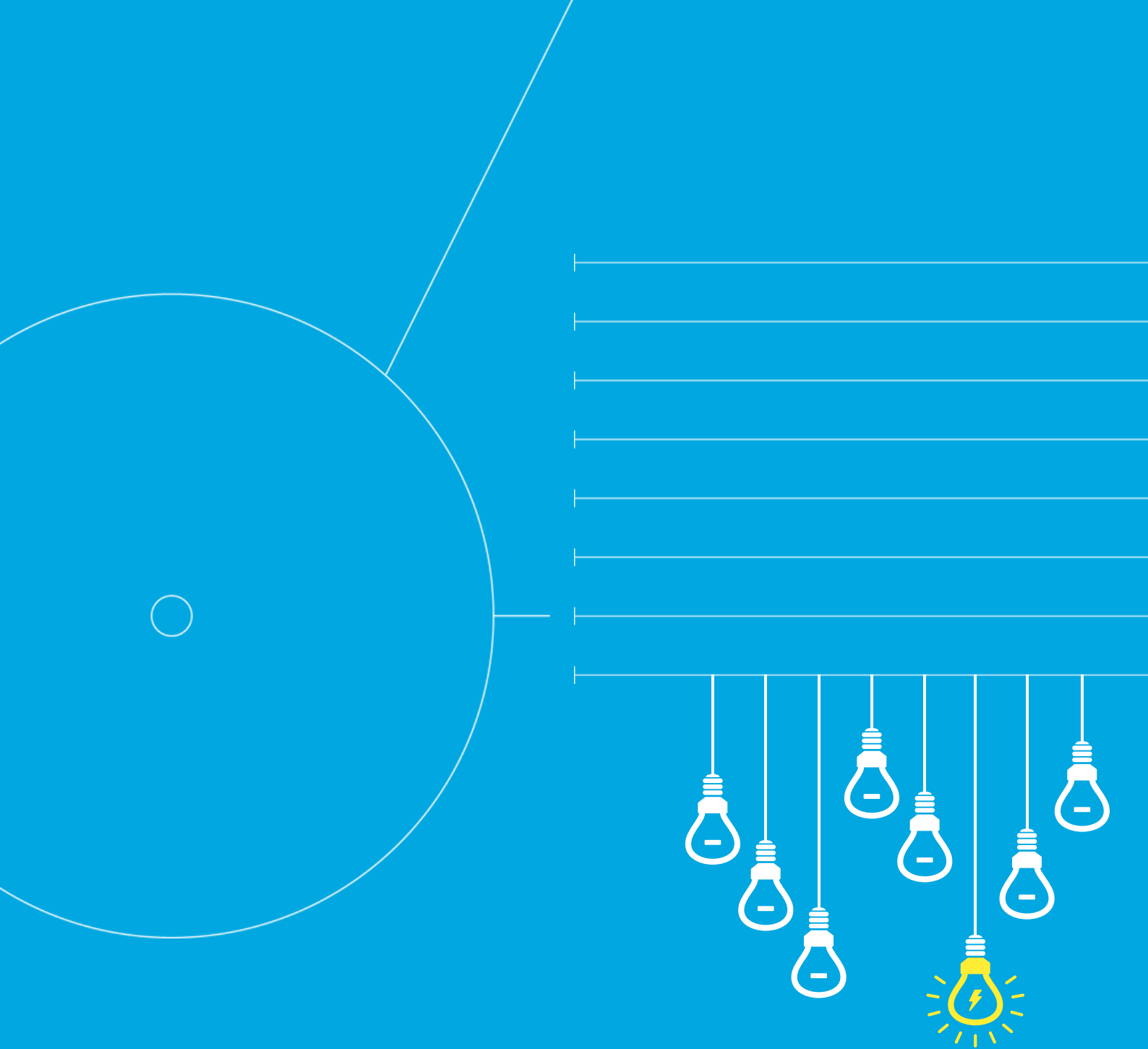

Framtidens ledarskap

För unga ledare som har ambitionen att stärka sitt ledarskap och utveckla sina kunskaper om idrottsrörelsen för att kunna bidra till fortsätta utveckla idrotten.

Programbeskrivning

Programmet togs fram hösten 2023 av tidigare Eldsjälsdeltagare och mentorer inom utvecklingsprogrammet. Målet var att skapa ett "lillasyskon" till Eldsjäl 2.0 som inspirerar och utvecklar varandra.

Arbetsgruppen har bestått av:

Matilda Bohman

Olle Wetterhall

Oscar Ågren

Freja Andersdotter

Kerim Sehovic (arbetsledare)

Innehåll

3 Bakgrund

4 Syfte

4 Mål

5 Utbildningens metodik

7 Definierad målgrupp

7 Tidsramar och omfattning

8 Tema 1: Idrottens unicitet & sammanhang

9 Tema 2: Ledarskap & idrottsidentitet

**10 Tema 1: Folkbildningens
grunder**

11 Lärandeprocessen

12 Utbildningens fortlevnad

Bakgrund

I augusti 2020 gick startskottet för den första utbildningsdagen i utvecklingsprogrammet Eldsjäl 2.0. Sedan dess har det gett avtryck i Idrottssverige som ett modernt och kreativt program där en ny uppsättning unga ledare varje år får möjligheten att utmana och utveckla sitt ledarskap. I en nära samverkan vill Ideella Folkspel*, Riksidrottsförbundet och SISU Idrottsutbildarna med utvecklingsprogrammet Eldsjäl 2.0 stimulera och inspirera unga ledare att stärkas i sina roller. I hop med idrottsrörelsens förbund och föreningar skapar programmet synergier som utvecklar den enskilda deltagaren och i förlängningen hela vår gemensamma idrottsrörelse.

Utbildningskonceptet Framtidens ledarskap kan ses som "lillasyskon" där målet är att sprida programmets kärnvärden i större skala. Koncept med sikte på att involvera, inkludera och ge fler unga ledare chansen att utveckla sitt ledarskap inom idrottsrörelsen.

Detta dokument är en kursbeskrivning av konceptet Framtidens ledarskap. Dokumentet beskriver utbildningens syfte, övergripande mål, lärandemål, utformning och omfattning. I framtagandet av konceptet har en ledstjärna varit att skapa en utbildning som utvecklar fler parter än endast deltagaren såsom den ideella föreningen och utbildningens arrangör. Samverkan mellan samtliga berörda parter skapar en röd tråd för Framtidens Ledarskap och dess ändamål.

*Ideella Folkspel är en samarbetspart till Riksidrottsförbundet inom området Ett stärkt ledarskap. Folkspels vision är ett Sverige där ingen lämnas utanför. Deras mål är att skapa förutsättningar för att generera så mycket pengar till föreningar, klubbar, lag och organisationer som det bara går genom långsiktiga samarbeten, försäljning av lotterier och spel.

Namnet Framtidens Ledarskap är hämtat från den "payoff" som Folkspel, RF och SISU använt som en övergripande och gemensam avsändare för det vi gör tillsammans inom Ett stärkt ledarskap. Insatser som sätter fokus på det ledarskap som krävs för att leda sig själv och verksamheten in i framtiden.

**Framtidens Ledarskap
fokuserar på att utbilda ledare
inför framtiden på ett modernt
sätt och med långsiktighet i
fokus.**

Syfte

- Att stärka unga ledares position och inflytande inom idrottsrörelsen.
- Att stärka deltagarens idrottsidentitet och förmedla värdet av att vara ledare inom idrottsrörelsen.
- Att stärka deltagarens ledarskap för att skapa hållbarhet över tid.
- Att skapa en plattform och ett forum för unga ledare att dela sina erfarenheter och kunskaper.
- Att främja samverkan mellan deltagaren, föreningen, distriktet och förbundet.
- Att ge insyn i och förmedla idrottens strategiska arbete och värdegrund.
- Att öka kunskapen om folkbildningens grunder inom idrottsrörelsen.
- Att väcka ett intresse för Eldsjäl 2.0 och sprida programmets kärnvärden.

Övergripande mål

- Utbildningen ska inspirera och stötta deltagaren i att skapa utveckling och förändring inom sin förening.
- Utbildningen ska låta deltagaren utforska, utmana och växa i sitt ledarskap.
- Utbildningen ska skapa och stärka relationer mellan deltagaren, föreningen och utbildningens arrangör.

Lärandemål för deltagaren

- Deltagaren ska få ökad förståelse för idrottsrörelsens värdegrund, dess uppdrag och strategier samt belysa individens roll inom denna sammanhang.
- Deltagaren ska utveckla en förmåga att leda sig själv och stärka sitt självledarskap.
- Deltagaren ska förvärva kunskaper om folkbildningens grunder.
- Deltagaren ska genomföra en folkbildningsinsats som utvecklar deltagarens förening.

Utbildningens metodik

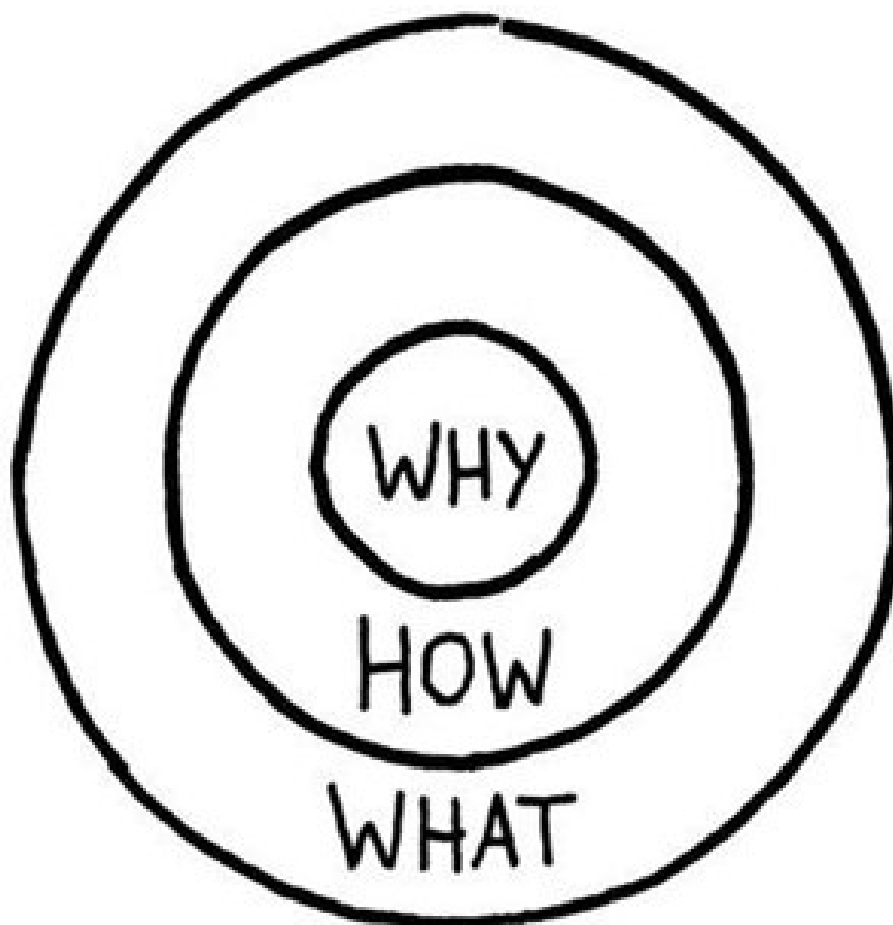
WHY - HOW - WHAT

Svensk idrottsrörelse har idag över 3 miljoner medlemmar, runt 19 000 föreningar som är medlemmar i drygt 70 olika specialidrottsförbund. De siffrorna visar framför allt att vi har en omfattande och bred idrottsrörelse. Den idrottsliga kulturen och idrottsdemografin mellan idrotter och geografiska områden skiljer sig åt, och att utveckla en metod som garanterar att programmets mål, syfte och lärandemål uppnås oberoende av arrangör eller geografisk plats görs genom tydliga riktlinjer och ramar men med utrymme för eget skapande och ägarskap hos arrangören.

Utbildningskonceptet kan arrangeras av ett specialidrottsförbund (SF) eller något av distriktsidrottsförbundet (DF) för Riksidrottsförbundet och SISU Idrottsutbildarna.

För att tydliggöra den metodiska utformningen används Simon Sineks "the Golden Circle". En modell som även används inom Eldsjäl 2.0 och i många andra sammanhang där organisation och ledarskap ska utvecklas.

Modellen bygger på teorin om att tydliggöra varför man gör det man gör, som är modellen centrala kärna. Därefter sätts fokus på hur man tydliggör sitt varför, och till sist vad för insatser som ska genomföras för att nå sitt varför.

Why / Varför

Framtidens Ledarskaps "varför" utgår från bakgrunden till initiativet. Utbildningen ämnar till att skapa en plats där unga ledares position och inflytande inom idrottsrörelsen stärks. Ett forum där kunskap om idrottsrörelsens strategi och organisering bidrar till att aktivt kunna leda förändring inom idrottsrörelsen. En mötesplats folkbildning bidrar till ett gemensamt lärande och stärker relationer mellan olika aktörer inom idrottsrörelsen.

Ett koncept som vill ge förutsättningar till ungas möjlighet att vara delaktiga och ha inflytande i de vardagliga besluten. Samtidigt vara en självklar del i att bidra till att större förändringar som är nödvändiga för att idrottsrörelsen fortsatt ska vara attraktiva framåt i tiden.

How / Hur

"Hur":et är bryggan mellan utbildningens syfte, dess övergripande mål och lärandemål ("vad"). Med idrottsrörelsens omfattande bredd som utgångspunkt ämnar Framtidens Ledarskap att i sin utformning ge utrymme för ett ägandeskap hos arrangören.

Utbildningen ska framhäva och nyttja den kompetens som respektive SF och DF innehar om sitt distrikts idrottsdemografi och idrottskultur. Med den kompetensen ges arrangören utrymme att utifrån framtagna riktlinjer och övergripande ramar utgå ifrån sina behov och möjligheter utforma och anpassa utbildningens "hur" efter de önskade effekterna.

Inom utbildningskonceptet Framtidens ledarskap överläts mandat till arrangören att i detalj besluta över utbildningens innehåll som ska leda till att utbildningen når sitt syfte och sina mål med stöd från framtagna hjälpmedel. Detta inslag har som målsättning att uppmuntra till kreativitet och nyfikenhet samt stärka engagemanget hos arrangören från start till mål.

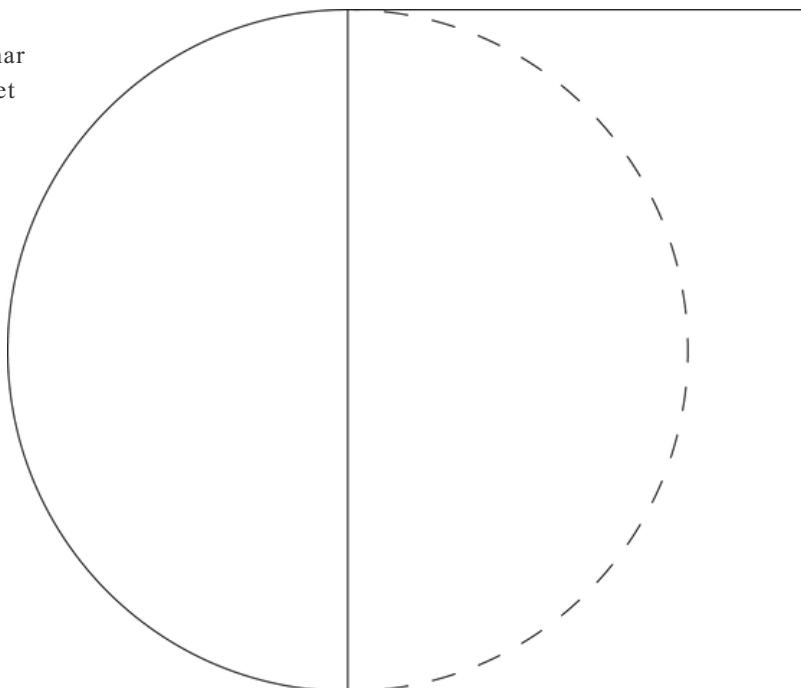
Tre huvudteman med kortare filmer har tagit fram som är vägledande i planeringen, genomförandet och utvärderingen av utbildningen. Syftet med dessa vägledande punkter är att säkerställa att arrangören tydligt diskuterat, resonerat och fått med utbildningens syfte, övergripande mål och lärandemål i sin innehållsutformning.

Vissa delar, såsom målgrupp, tidsomfattning och marknadsföringsinformation är obligatoriska för utbildningens genomförande medan andra ska ses som vägledande och valfria att ta till sig.

I Guide för arrangör av Framtidens ledarskap finns konkret stöd i planeringsarbetet för er som arrangör.

What / Vad

"Vad":et är utbildningens övergripande mål, lärandemål och det som samtliga arrangörer ska arbeta utefter. Konceptets "vad" säkerställer att samtliga upplagor av utbildningen strävar efter och uppnår likvärdig effekt, även om utformning mellan dessa kommer skilja sig åt.

Definierad målgrupp

Utbildningen riktar sig till ledare inom idrottsrörelsen i åldern **16–22**. Åldersindelningen blir därmed också en naturlig övergång till utvecklingsprogrammet Eldsjäl **2.0** där åldern är **18–25** år.

Målet är att deltagarna i programmet skapar en mångfald av deltagare utifrån till exempel kön, ålder och etnicitet.

Förhoppningen är att stärka den många av de ungdomar som finns inom idrotten och behålla dem över tid.

Tidsramar, omfattning och period

Tidsram: **3 – 4** månader

Konceptet ska genomföras över tid under 3 till 4 månader med totalt fyra träffar, varav minst en fysisk träff.

Arrangören behöver också ta höjd för 1 – 2 månaders förberedelse och efterarbete för arrangören. Alla träffarna ska totalt omfatta minst 20 utbildningstimmar.

Utöver dessa fyra träffar sker en del uppgifter för deltagaren på egen hand och hemma i sin förening.

Total omfattning

Den totala tiden för deltagarna på utbildningen som helhet beräknas därmed till mellan **30–40** utbildningstimmar beroende på omfattningen av den insats och arbete deltagaren gör på hemmaplan.

Period

Varje vår och höst sker en samlad uppstart för arrangörer som visat intresse att genomföra programmet. Arrangören väljer sedan start- och sluttid för programmet själva utifrån vad som passar deras organisation och verksamhet bäst.

Möten och forum med arrangör, utbildare och deltagare arrangeras rikstäckande för att lära av varandra.

Inom idrottsrörelsen finns
mer än **700 000** ledare i
Sverige.

1

TEMA 1: IDROTTENS UNICITET OCH SAMMANHANG

Idrottsrörelsens idédokument och strategi

Obligatorisk filmer: Idrottens Unicitet & Idrotten Vill

Idrotten Vill är idrottens idédokument och beskriver vad idrotten står för och erbjuder.

Länk: [Idrotten-vill---idrottsrorelsens-ideprogram](#)

Idrottsrörelsen och studieförbundet SISU Idrottsutbildarna är på väg in i en ny strategiperiod.

Länk: [svensk-idrott-2035](#)

Många idrotter har dessutom skapat sina egna idrotten vill såsom Danssporten vill, Gymnastiken vill eller Skidor vill.

Riktlinjer för Barn- och ungdomsidrott

Den svenska idrottsrörelsens vision är att bli bäst i världen för alla på alla nivåer. Riktlinjer för barn- och ungdomsidrott är ett viktigt stöd i det arbetet. Genom att arbeta med de fem huvudriktlinjerna för barn- och ungdomsidrott ges arrangören möjlighet att lyfta fram vad svensk idrottsrörelse och dess föreningsliv ska premiera inom området barn- och ungdomsidrott.

Länk: ["Riktlinjer för barn- och ungdomsidrott"](#)

Introduktionsutbildning för tränare

Jag och idrottsrörelsen är ett av avsnitten inom introduktionsutbildning för tränare. I detta avsnitt sätts ledarens och föreningens kontext i förhållande till idrottsrörelsens stora värld. Detta avsnitt ger en första introduktion i hur man kan se på relationen ledare – förening – idrottsrörelsen. Mer ur innehållet i introduktionsutbildning för tränare kommer lyftas under temat "ledarskap och idrottsidentitet".

Länkar: [Avsnittet "Jag & idrottsrörelsen"](#)

2

TEMA 2: LEDARSKAP OCH IDROTTSIDENTITET

Tema med stor fokus på utforskande

Arrangören skall säkerställa att deltagarna får möjlighet att utforska och utmana sitt ledarskap. Utbildningen ska utveckla deltagarens förmåga att leda sig själv och stärka idrottsidentiteten. Med det menas en ökad förståelse för idrottsrörelsens kärnvärden, en ökad förståelse för hur föreningslivet stärker samhället och en ökad förståelse för värdet av att vara en förändringsledare inom svensk idrott. Deltagarna behöver ges utrymme att utforska och fundera kring vart ens egna engagemang bottnar, och vilka kärnfrågor som den själv anser är viktiga.

Obligatorisk film: Ditt Varför i ledarskapet

FÖRSLAG PÅ MER MATERIAL ATT ANVÄNDA

Kunskapssidor

Introduktionsutbildning för tränare och föreningsledare ger deltagaren en inblick såväl rollen som det egna ledarskapet i relationen till organisationen.

Länkar: [Introduktionsutbildning för tränare](#)
[Introduktionsutbildning för föreningsledare](#)

Filmer Ett stärkt ledarskap

På SISU Idrottsutbildarnas Youtube-kanal finns en mängd filmer att använda. Du hittar dessa i spellistan "Ett stärkt ledarskap".

Länk: [Filmer Ett stärkt ledarskap](#)

TEMA 3: FOLKBILDNINGENS GRUNDER

SISU Idrottsutbildarna

SISU Idrottsutbildarna är idrottens eget studieförbund. SISU Idrottsutbildarna har som vision att sätta idéer i rörelse i den enskilda föreningen genom samtal och att lära av varandra.

Idrottsrörelsen skall inte enbart utveckla atleter utan framför allt fostra människor. I utbildningen ska deltagaren förvärva kunskap om vad folkbildning är, vilka former den förekommer i inom idrottsrörelsen och ge vägledning i hur man går från planering till implementering. Deltagaren ska få en förståelse för folkbildningens kraft och ändamål.

Deltagarna ska under programmets gång få en förståelse för folkbildningens möjligheter för föreningen och dess stora värde för alla människor inom idrottsrörelsen.

Ett av programmets lärandemål för deltagaren innefattar genomförandet av en folkbildningsinsats i sin förening under utbildningens gång.

Genom denna del av programmet utbildas därmed även deltagarna till folkbildare och att axla rollen som till exempel en lärgruppsledare. Något deltagaren har stor nytta av både under men framför allt efter utbildningens avslut kan sprida vidare idrottsrörelsens folkbildande uppdrag.

Den folkbildande insatsen ska ske i någon av folkbildningens verksamhetsformer. Deltagaren ska själv få möjlighet att välja vad för insats som ska göras, dess omfattning och vilken effekt den ska ge. Insatsen kan inledas omgående efter uppstartsträff och sker i den förening som deltagaren representerar.

Arrangören skall agera som ett stöd åt deltagaren under den folkbildande insatsens olika faser och bör även ha en nära dialog med föreningen där insatsen genomförs.

Förslag på material att nyttja

Innan uppstart av den folkbildande insatsen ska arrangören säkerställa att deltagaren erhåller den kunskap som krävs. Nedan följer dokument som beskriver folkbildningens idé, dess olika former och även material som kan nyttjas i olika lärandeformer som arrangör.

Läs mer på hemsidan: [SISU Idrottsutbildarna](#)

Obligatorisk filmer:

[Folkbildningens grunder](#)

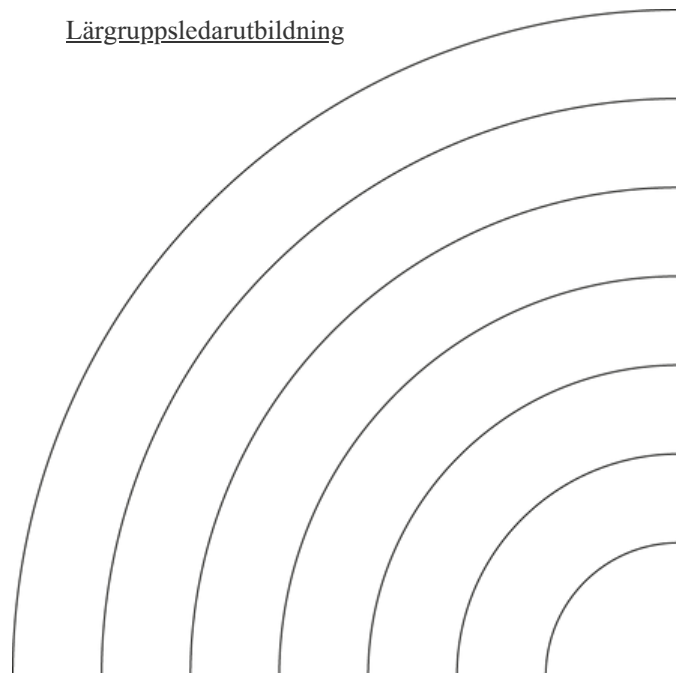
[Folkbildningen i praktiken](#)

Guide för folkbildning i förening

Denna guide tar dig igenom vad folkbildning är, vilka idrottsrörelsens verksamhetsformer är och hur redovisning sker. Här finns det mest basala delarna inom folkbildningen och kan genom många lärandemetoder användas med deltagarna.

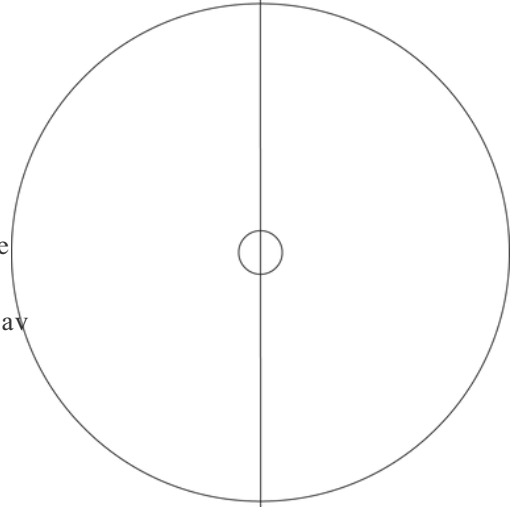
Lärgruppen är SISU Idrottsutbildarnas mest omfattade verksamhet. En form som tar sin utgångspunkt från samtalet mellan människor utifrån ett specifikt tema. Samtalet guidas av en lärgruppsledare. Ta del av vad lärgruppen kan skapa för värde och vad lärgruppsledarrollen innebär i utbildningen nedan:

Lärgruppsledarutbildning

Lärandeprocessen

För att stimulera och uppnå variation i lärandet under utbildningens gång behöver arrangören säkerställa att olika metoder används för att optimera deltagarens lärandeprocess. Här kan arrangören, som tidigare beskrivet, nyttja folkbildningens olika verksamhetsformer för att skapa levande fysiska och digitala träffar med inslag av olika utbildare, föreläsare och övningar. Nedan återfinns tips från olika delar av idrottsrörelsen som kan fungera som inspiration till utformningen av metodiken för utbildningen.

Länkar:

Introduktion för utbildare och mötesledare

En kunskapssida som ger dig stöd och inspiration i rollen som ny utbildare och mötesledare

Metodbanken

Här finns tips på olika metoder som kan nyttjas under utbildningens gång i lärinsatser.

Inspiration och utbud från olika idrotter

Centrum för idrottsforskning

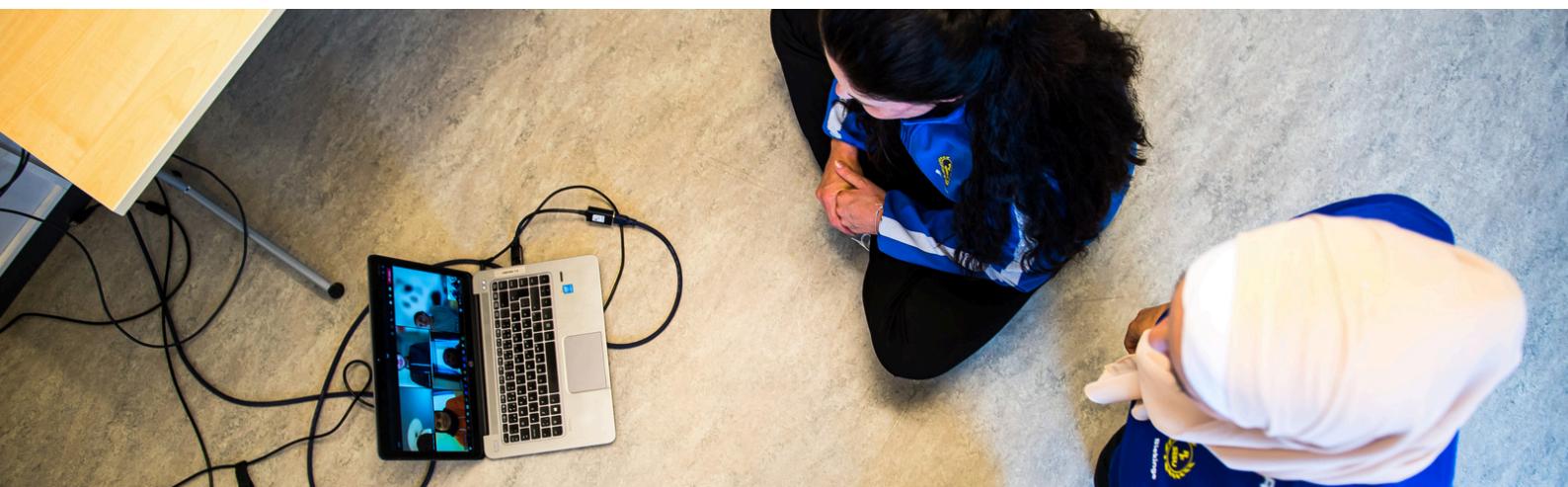
Som arrangör återfinnes här aktuell & användbar kunskap om idrott, hälsa & träning.

Idrottsstatistik.se

En sida som går under centrum för idrottsforskning och visar statistik om idrott och motion i Sverige.

idrottensfolkbildning.se

En samlingssida med idrottens folkbildande material. Utforska sidan och bläddra igenom mängder av material som kan nyttjas inom samtliga teman ovan.

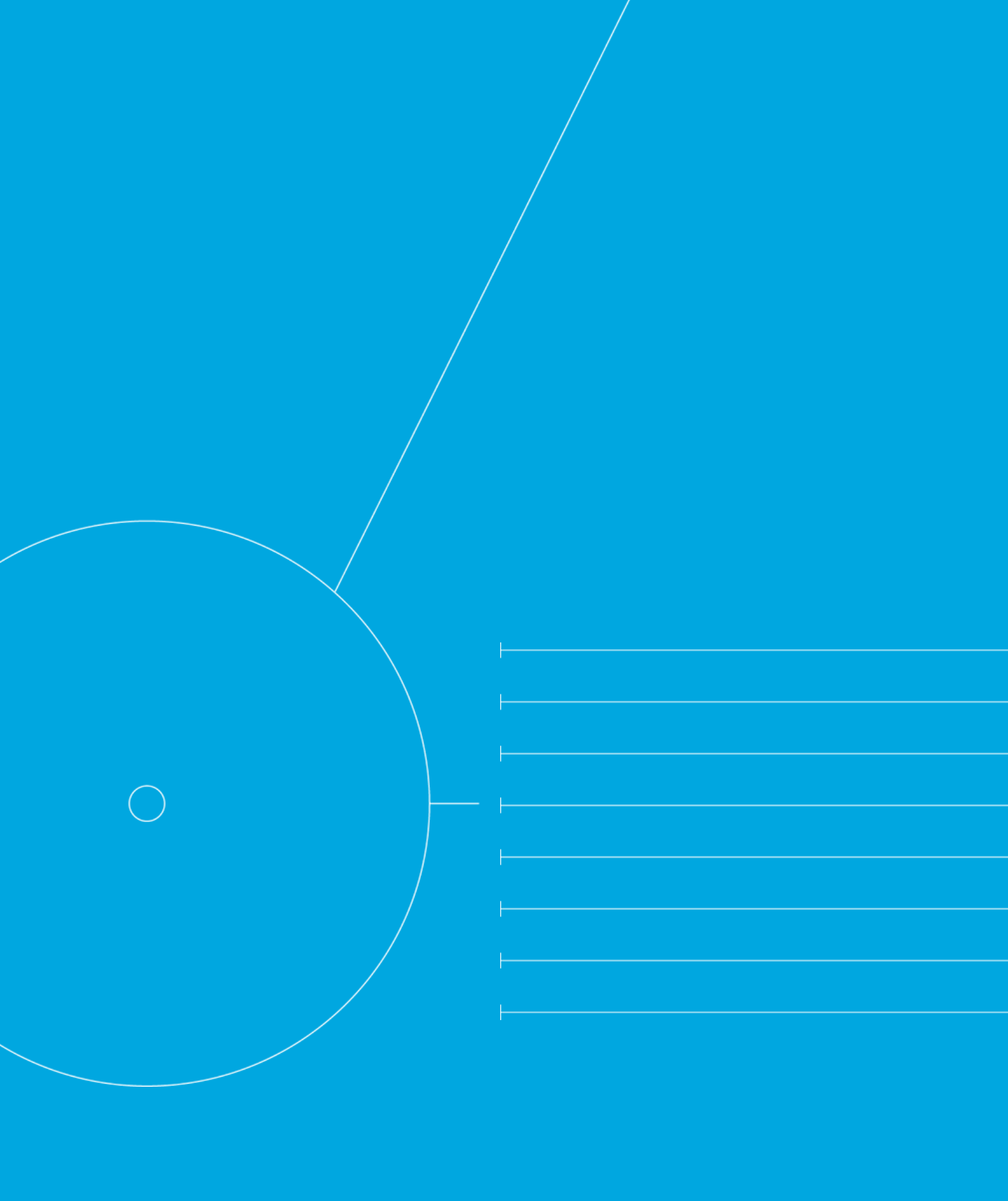

Utbildningens vidarelevnad

I december varje år arrangeras ett forum för de arrangörer som genomfört en upplaga av Framtidens Ledarskap under innevarande år. Forumet arrangeras av Ideella Folkspel och Riksidrottsförbundet. Fokus för forumet blir erfarenhetsutbyte, lärdomar och medskick som kontinuerligt förbättrar utbildningens innehåll och genomförande.

I ett senare skede ser arbetsgruppen möjligheter i att skapa ett liknande forum för deltagarna av utbildningen i syfte att bevara relationer, bygga nätverk och på sikt behålla unga ledare inom idrotten.

folkspel

